

Ponedeljek, 23. 3. 2020 – ZGODOVINA

8.a

Draga učenka, dragi učenec.

Prvi teden našega dela na daljavo je za nami. Upam, da si se, kljub začetnim izzivom dobro znašla/znašel in se tudi veliko novega naučil/a.

Rada bi te spomnila, da lahko stopiš v stik z menoj kadarkoli se ti pri delu zatakne, potrebuješ dodatna navodila, mi želiš kaj sporočiti ali pa kadar želiš povratno informacijo o delu, ki si ga opravil/a.

Kadar bo potrebno (to bom zapisala v navodila), mi boš poslal/a opravljeno delo, da ga pregledam. To lahko opraviš tako, da opravljeno nalogo skeniraš in mi jo pošlješ ali pa jo fotografiraš s svojim telefončkom in mi fotografijo pošlješ na moj e-naslov:

bojana.morato@oskosmac.si

V teh časih, ko moramo ostati doma, moramo biti še posebej potrpežljivi, solidarni in strpni do sebe in drugih. Skupaj zmoremo!

Tebi in Tvoji družini želim vse dobro.

Ostanite zdravi 😊

Učna enota: KAKO JE NAPOLEON USTVARIL EVROPSKI IMPERIJ

KAKO JE FRANCOŠKA REVOLUCIJA ODMEVALA V SLOVENSkih DEŽELAH

– ILIRSKÉ PROVINCE

Potrebuješ:

- zvezek

- Učbenik Raziskujem preteklost 8 (RokusKlett), stran 79-80

- računalnik za delo z e-gradivi založbe RokusKlett: spletna stran iRokus (delovni zvezek za 8. razred, stran 54-55)

<https://folio.rokus-klett.si/?credit=RP8DZ&pages=54-55>

Oblika: individualna

Metoda: delo z učbenikom in spletnimi gradivi

Cilji:

Učenci:

- Pojasnijo, zakaj je Napoleon ustanovil Ilirske province.
- Opišejo, kdo se je na Slovenskem navduševal nad francosko revolucijo.
- Navedejo nekatere poglavitne spremembe, ki jih je na slovenskem uvedla francoska oblast.
- Povedo kaj se je zgodilo z Ilirskimi provincami, ko je bil leta 1813 Napoleon poražen.

UVOD:

PONOVIMO – USTNO REŠI SPODNJO NALOGO:

P pravilno

N nepravilno (če je trditev napačna (N) jo popravi).

___ Jakobinci so s klicem "Domovina je v nevarnosti" uspešno dvignili pod orožje veliko prebivalcev.

___ Francoska revolucija se je končala, ko je na oblast prišel drzen in sposoben vojak Napoleon Benupoldi.

___ Francija je, da bi obvarovala pridobitve revolucije, večkrat napovedala vojno Avstriji. Leta 1792 se je začela 1. svetovna vojna.

___ V koalicijo proti Napoleonu so se povezale države Avstrija, Rusija, Velika Britanija in Beneška republika.

___ Francoska vojska v Rusiji leta 1812 ni mogla zmagati, saj so Rusi uporabili taktiko bliskovite vojne.

___ Napoleon je prišel na oblast tako, da je izvedel DRŽAVNI UDAR.

Prejšnji teden si pri zgodovini spoznal/a sposobnega generala Napoleona Bonaparta, ki je zavladal Evropi, pa je kljub svojim sposobnostim, izobrazbi in razsvetljskim idejam, ki jih je širil po Evropi, pozabil na ljudi. Zato so ga mnogi sovražili. Leta 1815 je bil dokončno poražen potem, ko je v vojnah naredil nekaj usodnih napak.

Napoleonova oblast je močno odmevala tudi v slovenskih deželah, saj je leta 1809, potem ko je znova premagal Avstrijo, ustanovil Ilirske province. To je bila posebna upravna enota francoskega cesarstva, s katero je želel kaznovati Avstrijo, pa tudi uresničiti celinsko zaporo proti Veliki Britaniji.

Danes boš spoznal/a, katero ozemlje so obsegale Ilirske province, zakaj so bile pomembne za slovensko zgodovino ter spremembe, ki so jih v času Ilirskih provinc na naših tleh vpeljali Francozi.

» Potrebujem enoten evropski zakon, eno evropsko kasacijsko sodišče, enoten denar, enotno mero za težo in za vse drugo, potrebujem iste zakone za vso Evropo. Iz vseh narodov hočem narediti enega samega.«

Napoleon

NAVODILA ZA SAMOSTOJNO DELO:

Danes boš zapis v zvezek naredil/a v obliki miselnega vzorca. Naj spomnim: miselni vzorec je lahko poljubne oblike, vsebuje naj čim manj besedila. V miselni vzorec pišemo ključne besede.

Za pomoč pri izdelavi miselnega vzorca lahko pogledaš tudi naslednjo spletno stran: http://www2.arnes.si/~lukoper9/spretnosti_ucenja/miselni_vzorci_v_petih_korakih.html

1. V zvezek NA SREDINO STRANI napiši naslov ILIRSKE PROVINCE.
2. Preberi besedilo v učbeniku, str. 79-70. Oglej si tudi slikovno gradivo. Natančno si oglej zemljevid.
3. Izdelaj miselni vzorec o Ilirskih provincah:

zakaj so bile ustanovljene; kdaj - trajanje; obseg; pomen za Slovence; organizacija provinc; Valentin Vodnik ...
4. Miselni vzorec mi pošlji, da ga pregledam.

ZAKLJUČEK UTRJEVANJE:

Pojdi na spletno stran iRokus in USTNO reši naloge. Po potrebi lahko katero izmed nalog prepíšeš v zvezek.

<https://folio.rokus-klett.si/?credit=RP8DZ&pages=54-55>

Za radovedne:

Oglej si dokumentarni film **Ilirske province, ponovitev**

Dokumentarec meseca, Datum predvajanja*: 25. jul. 2019, Dolžina: 49 min. 45 s.

<https://4d.rtv slo.si/arhiv/dokumentarec-meseca/53495650>

7.a

Draga učenka, dragi učenec.

Prvi teden našega dela na daljavo je za nami. Upam, da si se, kljub začetnim izzivom dobro znašla/znašel in se tudi veliko novega naučil/a.

Rada bi te spomnila, da lahko stopiš v stik z menoj kadarkoli se ti pri delu zatakne, potrebuješ dodatna navodila, mi želiš kaj sporočiti ali pa kadar želiš povratno informacijo o delu, ki si ga opravil/a.

Kadar bo potrebno (to bom zapisala v navodila), mi boš poslal/a opravljeno delo, da ga pregledam. To lahko opraviš tako, da opravljeno nalogo skeniraš in mi jo pošlješ ali pa jo fotografiraš s svojim telefončkom in mi fotografijo pošlješ na moj e-naslov:

bojana.morato@oskosmac.si

V teh časih, ko moramo ostati doma, moramo biti še posebej potrpežljivi, solidarni in strpni do sebe in drugih. Skupaj zmoremo!

Tebi in Tvoji družini želim vse dobro.

Ostanite zdravi 😊

Učna enota:

KAKO SE JE ŠIRILO KRŠČANSTVO

Potrebuješ:

- zvezek
- Učbenik Razsikujem preteklost 7 (RokusKlett), stran 78-80
- računalnik za delo z e-gradivi založbe RokusKlett: spletna stran iRokus (delovni zvezek za 7. razred, stran 62-63)

<https://folio.rokus-klett.si/?credit=RP7DZ&pages=62-63>

Cilji:

Učenci:

- Opišejo življenje Jezusa Kristusa.
- Pojasnijo, kako se je krščanstvo širilo po rimskem cesarstvu.
- Razmislijo, zakaj je krščanstvu uspelo, da je postalo prevladujoča vera v rimskem cesarstvu.
- Opišejo odnos nekaterih rimskih cesarjev do nove vere.

Oblika: individualna

Metoda: delo z gradivi, po navodilih, na daljavo

UVOD:

- Ali prepoznaš osebo na sliki?
- Katero religijo predstavlja oseba?

To je papež rimsko katoliške cerkve oz. veroizpovedi, ki je ena od vej krščanstva.

Krščanstvo se je začelo okoli leta 1, v času Rimskega cesarstva.

- Ali veš, kdo velja za njenega začetnika?

Začetnik je Jezus Kristus.

- Katere praznike praznujejo kristjani?

Velika noč, božič, praznik Marijinega vnebovzeta, binkošti ...

Danes boš spoznal/a začetke krščanstva, ki je pred 2000 leti začelo izpodrivati poiteistična verovanja in ki je v prvih treh stoletjih našega štetja postalo prevladujoča religija v Evropi. V naslednjih stoletjih pa vse do danes je najbolj vplivalo na oblikovanje kulturne podobe Evrope.

NAVODILA ZA SAMOSTOJNO DELO:

- Odpri U 78-80.
- Preberi besedilo in si oglej slikovno gradivo.
- Reši spodnja vprašanja. Odgovore zapiši v zvezek.

1. Opiši življenje Jezusa Kristusa.
2. Kako se je krščanstvo širilo po rimskem imperiju?
3. Kakšen odnos do krščanstva so imeli rimski cesarji?
  - Katere so značilnosti krščanskega nauka?
  - Kdo so bili apostoli?
  - Kdo so bili mučenci?
  - Kako so se organizirali kristjani?
  - Kdaj je bilo krščanstvo priznano?

PREMISLI

Zakaj je krščanstvu uspelo, da je postalo prevladujoča vera?

1. **A** Na kateri dan in kako kristjani praznujejo Jezusovo rojstvo?
B Zakaj je Jezusov nauk privlačil veliko ljudi?
2. Preberi trditve, ki govorijo o Jezusu Kristusu. Najdi dve napačni in ju povej v pravilni obliki!
  - a. Jezus Kristus je bil rojen v času, ko je vladal Oktavijan.
  - b. V mladosti se je izučil za pisarja, kar je bil tedaj zelo spoštovan poklic.
  - c. Javno je začel delovati, ko je dopolnil 40 let.
  - č. Opravljal je dobra dela in pomagal ljudem.
  - d. Ljudi je učil in jim pridigal o novem verskem nauku.
3. V čem se je krščanstvo razlikovalo od dotedanjih veroizpovedi?

ZAKLJUČEK:

Ustno reši naloge v iRokus Raziskujem preteklost 7, DZ, stran 62-63/1-5.

Nalogo DZ 63/6 naredi v zvezek.

Za radovedne:

Zanimiv in kratek pregled nastanka krščanstva.

Christianity 101 | National Geographic (3.41 min, angl. J.)

<https://www.youtube.com/watch?v=LvL3YXa0n2M>

7.b

Draga učenka, dragi učenec.

Prvi teden našega dela na daljavo je za nami. Upam, da si se, kljub začetnim izzivom dobro znašla/znašel in se tudi veliko novega naučil/a.

Rada bi te spomnila, da lahko stopiš v stik z menoj kadarkoli se ti pri delu zatakne, potrebuješ dodatna navodila, mi želiš kaj sporočiti ali pa kadar želiš povratno informacijo o delu, ki si ga opravil/a.

Kadar bo potrebno (to bom zapisala v navodila), mi boš poslal/a opravljeno delo, da ga pregledam. To lahko opraviš tako, da opravljeno nalogo skeniraš in mi jo pošlješ ali pa jo fotografiraš s svojim telefončkom in mi fotografijo pošlješ na moj e-naslov:

bojana.morato@oskosmac.si

V teh časih, ko moramo ostati doma, moramo biti še posebej potrpežljivi, solidarni in strpni do sebe in drugih. Skupaj zmoremo!

Tebi in Tvoji družini želim vse dobro.

Ostanite zdravi 😊

Učna enota:

Kakšno je bilo življenje na današnjem slovenskem ozemlju v rimski dobi (Rimljani na naših tleh)

- pomen današnjega slo. ozemlja za Rimljane, gospodarstvo, kultura, kaj nas še danes spominja na rimski imperij

-

Metoda: delo na daljavo

Oblika: samostojno delo po navodilih

Cilji:

Učenci:

- ▶ navedejo vzroke za rimsko širjenje na današnji slovenski prostro in jih opišejo,
- ▶ navedejo upravne enote, med katere je bilo razdeljeno današnje slovensko ozemlje,
- ▶ opišejo gospodarski razvoj vzhodnoalpskega prostora v rimski dobi,
- ▶ navedejo nekaj sledov zapuščine rimske dobe na današnjem slovenskem ozemlju.

Za delo potrebuješ učbenik Raziskujem preteklost 7, str. 70-72

Računalnik za ogled video filmov in delo z e-gradivi.

UVOD:

1. Oglej si oddajo Infodrom Rimljani na naših tleh, posneto 8. 4. 2015 (2.18 min)

Če povezava ne deluje, poskusi tako: kopiraj povezavo (copy), odpri iskalnik Google in prilepi (paste) povezavo v okence iskalnika.

<https://www.bing.com/videos/search?q=Rimljani+na+slovenskih+tleh&mkt=en-us&httpsmsn=1&msnews=1&plvar=0&refig=902537fed3f447cfbbf4ef749c6486a2&sp=-1&pg=rilmjani+na+slovenskih+tleh&sc=2-27&qs=n&sk=&cvid=902537fed3f447cfbbf4ef749c6486a2&ru=%2fsearch%3fq%3dRimljani%2bna%2bslovenskih%2btleh%26form%3dEDNTH%26mkt%3den-us%26httpsmsn%3d1%26msnews%3d1%26plvar%3d0%26refig%3d902537fed3f447cfbbf4ef749c6486a2%26sp%3d-1%26pq%3drilmjani%2bna%2bslovenskih%2btleh%26sc%3d2-27%26qs%3dn%26sk%3d%26cvid%3d902537fed3f447cfbbf4ef749c6486a2&view=detail&mmscn=vwrc&mid=C4C360031CD0E133F604C4C360031CD0E133F604&FORM=WRVORC>

2. in še oddajo na portalu MMC - Emona: Pomembna logistična baza za rimske odprave na Balkanski polotok; **video je na dnu prispevka** (Dan v Emoni, 3.30 min)

<https://www.rtv slo.si/kultura/drugo/emona-pomembna-logisticna-baza-za-rimske-odprave-na-balkanski-polotok/427180>

V obeh prispevkih si si ogledal/a nekaj ostalin, ki so se na ozemlju današnje Slovenije ohranili vse od časa Rimljanov. Pred dobrim mesecem smo obiskali muzej v Piranu in si v arheološki zbirki ogledali nekaj ostalin, ki so jih arheologi našli v našem ožjem okolju. Rimski prodor na ozemlje današnje Slovenije se je začel po ustanovitvi mesta Aquileia (Oglej), ki je v 2. St. pr. Kr. Postalo izhodiščna točka za prodor v vzhodnoalpski prostor. Danes boš spoznal/a vzroke za širjenje rimske države v naš prostor, gospodarski razvoj v vzhodnoalpskem prostoru ter ostanke, ki nas še danes spominjajo na nekdanji rimski imperij.

NAVODILA ZA DELO:

1. Odpri učbenik 70-72 in v 2 minutah kratko preleti besedilo.
2. V zvezek nariši miselni vzorec o Rimljanih na tleh današnje Slovenije (vzroki za širjenje, upravne enote, gospodarski razvoj, zapuščina Rimljanov).
V miselni vzorec vnesi le ključne besede.
3. Natančno si oglej zemljevid v U 70.
Če imaš možnost si spodnji list natisni, če te možnosti nimaš pa **v zvezek preriši spodnjo nemo karto in jo dopolni:**
  - z latinskimi imeni mest,
  - z imeni provinc,
  - vriši meje provinc, kraški zaporni zid – limes ter najdene ostanke vodovoda (akvedukt),
  - izdelaj legendo.

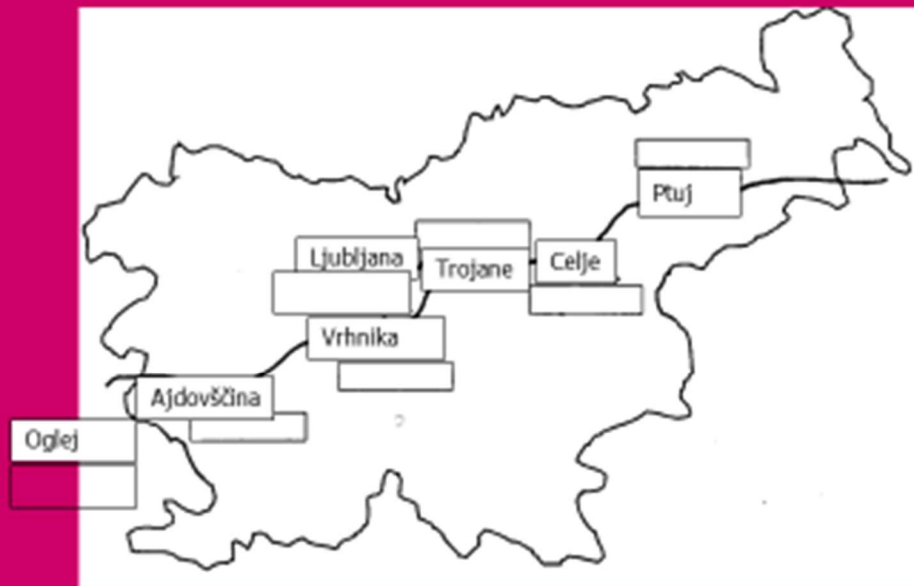
ZAKLJUČEK:

1. Odgovori na spodnja vprašanja (ustno ali pisno – po izbiri).

2. V zvezek zalepi še delovni list, ki si ga izpolnil/a na **učni uri v Pomorskem muzeju Sergej Mašera Piran (začetek februarja 2020)**. Preveri odgovore - rešitve so v nadaljevanju.

- Kakšen je bil vojaški pomen vzhodnoalpskega ozemlja za Rimljane?
- Kdaj so si Rimljani podredili vzhodnoalpski prostor?
- Katere so bile najpomembnejše rimske naselbine na vzhodnoalpskem prostoru?
- Kakšno vlogo je imela trgovina?
- Po kopanju katere rude je bilo poznano slovensko ozemlje?
- Kateri kulturni spomeniki iz rimske dobe so najbolj poznani?
- Kateri spomeniki, povezani z različnim verovanjem, so se ohranili?

REŠITVE

NAŠI KRAJI V PRAZGODOVINI IN V ČASU ANTIKE

Ime priimek učenca/ke: _____

Ime muzeja: Pomorski muzej Sergej Mašera Piran

Datum obiska: februar 2020

ARHEOLOŠKA ZBIRKA

I. ARHEOLOGIJA

- Kaj je arheologija?

Je znanost, ki proučuje materialne ostanke človeške preteklosti.

- Kakšno delo opravljajo arheologi?

_ Načrtno raziskujejo arheološka najdišča, iščejo materialne ostanke, ščitijo dediščino preteklosti pred škodo, ki jo povzročajo človeške dejavnosti _

II. PRAZGODOVINA

- Poimenuj 3 pomembna prazgodovinska najdišča v Istri!

1 Kaštelir – Korte (Izola)

2 Sermin (Koper)

3 Grintovec (Šmarje)

- V zemljevid na desni vpiši naslednje podatke:

a) Vpiši ime ljudstva, ki je živelo v Istri v času prazgodovine? **HISTRI**

b) Vpiši imena dveh sosednjih ljudstev. **Liburni, Veneti**

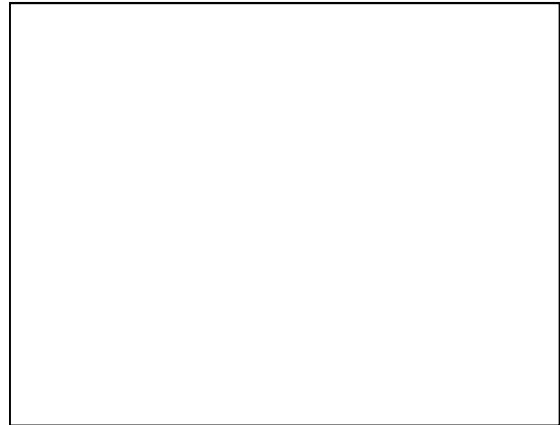
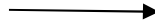
Poimenuj nekaj najdišč in predmetov IZ PRAZGODOVINE, ki so jih arheologi našli V PIRANSKI OBČINI.

KRAJ NAJDBE	PREDMET
1.	
2.	
3.	

- Kateri predmet iz prazgodovine, ki ga hrani muzej, priča o pomorskih povezavah Istre z Apulijo v Italiji?

_____ **Apulski krater** _____

- Skiciraj ga!

III. KAJ NAS ŠE DANES SPOMINJA NA RIMSKI IMPERIJ

1. ZAKAJ JE BILO DANAŠNJE SLOVENSKO OZEMLJE POMEMBNO ZA RIMLJANE

V naših krajih se je iz rimskih časov delno ohranila tudi materialna kultura.

- Leta 181. pr. Kr. so Rimljani ob Jadranskem morju ustanovili mesto AQUILEIA – OGLEJ, ki je postalo izhodiščna točka za prodiranje na:

a) **VZHOD**

b) **SEVER**

c) **JUG**

- Vzhodnoalpski prostor je imel za Rimljane dvojen pomen:

a) gospodarski: _____ **izkoriščali so različne surovine (železo) ter razvili trgovino, gradili ceste in pristanišča.**

b) vojaški: _____ **varovanje meja Italije ter prodiranje na vzhod** _____.

- S čim vse so trgovali Rimljani v naših krajih?

Oljčno olje, ribja omaka (garum), kmetijski pridelki, vino ...

- Poimenuj tri province, na katere so Rimljani razdelili današnje slovensko ozemlje:

1. **N ORI K**

2. **Italija – REGIJA X.**

3. **P ANO N IJ A**

- Kaj je ROMANIZACIJA? **Širjenje rimske kulture in jezika.**

2. GOSPODARSTVO V NAŠIH KRAJIH V ČASU RIMSKE DRŽAVE

- Poimenuj podvodna najdišča z ostanki pristanišč in ribogojnic iz rimskih časov:

Simonov zaliv, Viližan, Zaliv sv. Jerneja, Fizine

- Rimljani so ustanovili ob slovenski obali več naselbin. Zelo poznano je naselje v Simonovem zalivu v Izoli. Tu so arheologi našli veliko rimskih ostalin. Navedi jih nekaj: **Ostanki rimskih vil z mozaiki, amfore, ostanki pristanišča, pomola ...**

- Kaj je mozaik in za kaj so jih uporabljali Rimljani?

Slika, sestavljena iz drobnih raznobarnih kamenčkov

ali stekla:

za okraševanje sten in tal.

- V prostor na desni strani nariši amforo. →

- Čemu so služile takšne posode?

To so velike lončene posode za prevoz tekočin.

- Na območju današnjega Kopra in okolice je nastalo pomembno zgodovinar Plinij. Imenovalo se je

Egida (Aegida).

- Poimenuj 3 različne predmete IZ RIMSKEGA OBDOBJA (ANTIKA), razstavljenih v vitrinah in zapiši KRAJ NAJDBE.

PREDMET	KRAJ
1.	
2.	
3.	

3. KAJ SI SE DANES NAUČIL/A NOVEGA O PRETEKLOSTI SVOJEGA